

Traducerea acestei pagini a fost generată prin traducere automată [Link]. Traducerile automate pot conține erori care pot reduce claritatea și exactitatea; Ombudsmanul nu își asumă răspunderea pentru eventuale discrepanțe. Pentru cele mai fiabile informații și securitate juridică, vă rugăm să consultați versiunea sursă din engleză, linkul de mai sus. Pentru mai multe informații, vă rugăm să consultați [politica noastră lingvistică și de traducere](#) [Link].

Decizia în cazul 560/2019/KR privind presupusele conflicte de interes ale experților care participă la mecanismul de consiliere științifică al Comisiei Europene

Decizie

Caz 560/2019/KR - Deschis la 06/06/2019 - Decizie din 30/03/2020 - Instituția vizată
Comisia Europeană (Nu s-a constatat administrare defectuoasă) |

Cazul a vizat măsura în care Comisia Europeană a instituit procese pentru a se asigura că experții științifici care o consiliază nu au conflicte de interes.

Reclamantul, o organizație a societății civile, și-a exprimat îngrijorarea cu privire la independența experților științifici care au contribuit la un raport consultativ privind produsele de protecție a plantelor (cunoscute în mod obișnuit sub denumirea de pesticide).

Ombudsmanul a constatat că Comisia dispune de sisteme de evaluare a independenței experților. Cu toate acestea, în vederea îmbunătățirii acestor sisteme, ea a solicitat Comisiei să se asigure că toate interesele financiare relevante sunt incluse în declarațiile de interes ale experților și că aceste declarații sunt evaluate și publicate. Ea a închis cazul cu aceste două sugestii de îmbunătățire.

Contextul plângerii

1. Comisia a creat mecanismul de consiliere științifică (MCS) în 2016 pentru a-i oferi „*consiliere științifică de înaltă calitate, în timp util și independentă*”, consolidându-și astfel procesul de elaborare a politicilor [1] [Link] Comisia afirmă că consilierii științifici permanenți care lucrează în cadrul MCS nu trebuie să aibă conflicte de interes. În acest scop, Comisia le solicită acestora să își declare toate interesele relevante. Comisia evaluează aceste declarații pentru a se asigura că nu există conflicte de interes și le face publice în registrul grupurilor sale de experți

[2] [Link].

2. Atunci când consilierii științifici solicită contribuții științifice specializate, dovezi și analize cu privire la aspecte specifice, aceștia pot consulta experți externi, inclusiv prin intermediul consorțiului Academii Europene (SAPEA) [3] , care primește finanțare din partea UE.

3. Experții SAPEA participă la următoarele tipuri de reuniuni:

- „Grupuri de lucru”, în care acestea coautorează și evaluează „rapoartele de evaluare a probelor” care contribuie la completarea rapoartelor consilierilor științifici și le preced.
- „Grupuri de coordonare”, în cadrul cărora consilierii științifici își coordonează activitatea în cadrul grupurilor de lucru cu privire la rapoartele de analiză a probelor.
- „Comitete de sondare” cu consilieri științifici, care urmăresc să ofere feedback cu privire la consilierea pregătită de consilierii științifici [4] [Link].

4. La 9 iulie 2018, reclamantul, o organizație a societății civile [5] [Link], a scris Comisiei pentru a-și exprima îngrijorarea cu privire la obiectivitatea unui raport al „Grupului de consilieri științifici principali” intitulat „ *Procese de autorizare a produselor de protecție a plantelor la nivelul UE din punct de vedere științific* [6] [Link]”. Mai precis, reclamantul a susținut că unul dintre experții SAPEA implicați în pregătirea raportului a avut un conflict de interese.

5. La 19 iulie 2018, Comisia a răspuns reclamantului că expertul SAPEA nu a avut conflicte de interese.

6. La 1 august 2018, reclamantul a solicitat Comisiei declarația de interese a expertului SAPEA în cauză. Comisia a furnizat acest lucru reclamantului (împreună cu declarațiile de interese ale celorlalți experți care au contribuit la raport).

7. La 6 decembrie 2018, reclamantul a adresat Comisiei o scrisoare în care a ridicat ceea ce consideră a fi deficiențe în declarațiile de interese ale șase experți SAPEA. În opinia sa, Comisia nu a tratat în mod corespunzător posibilele conflicte de interese ale acestor experți SAPEA.

8. Nemulțumit de răspunsul Comisiei, la 22 martie 2019, reclamantul s-a adresat Ombudsmanului.

Ancheta

9. **Ombudsmanul** a deschis o anchetă cu privire la **problemele sistemice** ridicate în plângere, în special cu privire la modul în care Comisia se asigură că experții care contribuie la activitatea consilierilor științifici acționează independent și în interesul public.

10. În cursul anchetei, Ombudsmanul a adresat Comisiei o serie de întrebări [7] și a primit răspunsul său [8] [Link]. Ulterior, reclamantul a prezentat observații cu privire la răspunsul Comisiei [9] .

Argumente prezentate Ombudsmanului

De către Comisie:

11. Potrivit Comisiei, consilierii științifici sunt independenți de interesele instituționale sau politice. Atunci când publică consiliere, toate dovezile pe care se bazează acest aviz trebuie să fie puse la dispoziția publicului. În cazul în care consilierii științifici consultă experți externi, acest lucru este, în mod normal, înregistrat și făcut public. Interesele experților care participă la reuniunile descrise mai sus trebuie evaluate în mod corespunzător și transparent. Dacă se descoperă un potențial conflict de interese, acest lucru trebuie rezolvat.

12. Ca atare, experții care oferă consiliere consilierilor științifici trebuie să prezinte Comisiei o „declarație de interese”. Acestea trebuie să declare, pe propria răspundere, că declarațiile lor sunt complete și exacte, după cunoștințele lor. [10] Formularul pe care Comisia îl utilizează în acest scop este identic în esență cu declarația de interese completată de consilierii științifici, în sensul că înregistrează informații din aceleași categorii.

13. Comisia evaluează declarațiile pentru a stabili dacă vreunul dintre interesele declarate este relevant în contextul dat; și anume, în cazul în care acestea ar putea compromite sau ar putea fi percepute în mod rezonabil ca un compromis, independența expertului în contextul contribuției lor.

14. Evaluarea Comisiei conține:

- rezultatele unei căutări inițiale pe internet a experților potențiali, înainte de primirea declarației lor de interese;
- declarația de interese completată și semnată; și
- un CV actualizat al expertului.

În acest context, Comisia a afirmat că ține seama de mandatul limitat al experților și de caracterul ad-hoc și indirect al contribuției acestora la activitatea consilierilor științifici.

15. Președintele reuniunii cu consilierii științifici evaluează, de asemenea, dacă interesele declarate de experții invitați ar putea constitui un conflict de interese „având în vedere rolul pe care îl joacă expertul în contextul unui anumit punct de pe ordinea de zi, precum și sarcina grupului”. [11] În cazul în care există preocupări, expertul este instruit să nu participe în totalitate la puncte specifice de pe ordinea de zi, la reuniune sau la grup.

16. Acordul de grant dintre SAPEA și Comisie [12] impune SAPEA să ia toate măsurile necesare pentru a se asigura că activitatea sa este imparțială și obiectivă și nu este compromisă de un conflict de interese. Aceasta include notificarea fără întârziere a Comisiei cu privire la orice situație care constituie sau ar putea duce la un conflict de interese și luarea imediată a tuturor măsurilor necesare pentru remedierea unor astfel de situații. Comisia poate verifica dacă măsurile luate de SAPEA pentru remedierea conflictelor de interese sunt adecvate

și poate solicita SAPEA să ia măsuri suplimentare până la un anumit termen, dacă este necesar.

17. Experții SAPEA care participă la un grup de lucru completează și semnează o declarație de interese care este apoi evaluată de SAPEA. Formularul pe care SAPEA îl utilizează este identic în esență cu formularul utilizat pentru consilierii științifici. [\[13\] \[Link\]](#) Atunci când un expert SAPEA este invitat să participe la o reuniune cu consilierii științifici, declarația lor de interese este transmisă Comisiei.

18. Declarațiile de interese ale experților care participă la reuniunile consilierilor științifici sunt făcute publice de către Comisie pentru o perioadă de șase luni de la publicarea avizului consilierilor științifici la care au contribuit. [\[14\] \[Link\]](#) Publicarea în acest stadiu se face astfel încât să se evite presiunea externă asupra experților în timpul pregătirii consilierilor în cauză (etapa de deliberare).

De către reclamant:

19. Reclamantul a susținut că unele dintre declarațiile de interese ale experților SAPEA par a fi incomplete sau inexacte. Reclamantul a ilustrat acest aspect făcând trimitere la informațiile online referitoare la acești experți. În plus, reclamantul a afirmat că unele dintre interesele declarate au fost clasificate incorrect. Acest lucru a ridicat întrebări cu privire la independența acestor experți și la consilierea pe care o oferă consilierilor științifici.

20. Potrivit reclamantului, Comisia nu a abordat în detaliu informațiile prezentate de reclamant referitoare la deficiențele din declarațiile de interese.

Evaluarea Ombudsmanului

21. Această anchetă urmărește să examineze dacă Comisia dispune de **sisteme adecvate** pentru a asigura independența experților SAPEA consultați în pregătirea avizelor științifice.

Ancheta nu a urmărit să se pronunțe cu privire la cazurile specifice prezentate de reclamant [\[15\] \[Link\]](#).

22. Ancheta confirmă faptul că există mecanisme de verificare a independenței experților SAPEA atunci când aceștia contribuie la activitatea consilierilor științifici.

23. În primul rând, SAPEA solicită ca experții SAPEA să își declare interesele la SAPEA. Experții trebuie să semneze, pe propria răspundere, că aceste declarații sunt complete și corecte, după cunoștințele lor.

24. Comisia este, de asemenea, în măsură să examineze modul în care SAPEA abordează potențialele conflicte de interese. SAPEA trebuie să notifice fără întârziere Comisiei orice situație care constituie sau ar putea conduce la un conflict de interese. Atunci când experții SAPEA sunt invitați la reuniuni cu consilierii științifici, Comisia evaluează, de asemenea,

declarațiile lor de interese pentru a stabili dacă vreunul dintre aceste interese ar putea compromite independența expertului sau ar putea fi perceput în mod rezonabil ca un compromis. În plus, președintele reuniunii cu consilierii științifici evaluează declarația de interese în lumina rolului pe care experții îl vor avea în cadrul reuniunii.

25. Toate declarațiile de interese ale experților SAPEA invitați sunt publicate. Acest lucru asigură posibilitatea părților interesate de a le verifica dacă doresc și de a ridica orice preocupări pe care le-ar putea avea în fața Comisiei (așa cum s-a întâmplat în acest caz).

26. Există stimulente atât pentru experții SAPEA, cât și pentru SAPEA însăși, pentru a respecta termenii acordului de grant privind conflictele de interese. SAPEA trebuie să ia toate măsurile necesare pentru a preveni conflictele de interese. În cazul în care SAPEA nu face acest lucru, grantul poate fi redus sau reziliat [\[16\]](#) [\[Link\]](#). Experții SAPEA care depun o declarație incompletă pot fi excluși din mecanismul de consiliere științifică în întregime sau din activitățile consilierilor științifici, în special.

27. Este important ca declarațiile să fie publicate, astfel încât părțile interesate să le poată verifica și pe acestea. După cum s-a menționat mai sus, Comisia publică **toate declarațiile de interese pe care SAPEA i le transmite** (după cum se va aborda mai jos, nu toate declarațiile relevante sunt, de fapt, transmise Comisiei de către SAPEA).

28. În ceea ce privește existența unor deficiențe în aplicarea acestui sistem, Ombudsmanul ia act de preocuparea reclamantului cu privire la faptul că declarațiile de interese ale anumitor experți nu au inclus toate interesele lor și/sau nu au clasificat corect interesele declarate.

29. Ombudsmanul înțelege că anumiți experți ai SAPEA, în urma orientărilor care le-au fost date de SAPEA, nu au declarat interese care au încetat cu mai mult de cinci ani înainte, nici nu au declarat interese financiare în domenii care nu au legătură cu domeniul în care au fost consultați și nici nu au declarat interese financiare sub pragul de 10 000 EUR.

30. În timp ce primele două dintre aceste condiții sunt rezonabile, ultima este discutabilă.

31. Independența unui expert ar putea fi compromisă dacă lucrează sau a lucrat *recent* pentru o companie care va fi afectată de consilierea științifică cu privire la care sunt consultați experții. Cu toate acestea, independența lor nu este compromisă de legăturile care s-au încheiat cu mulți ani în urmă. Este mai mult decât suficient ca experții să declare pentru cine au lucrat în ultimii cinci ani.

32. De asemenea, este pe deplin rezonabil ca declarațiile să nu trebuiască să includă interese financiare care nu au nicio legătură cu domeniile în care experții oferă consiliere. Acest lucru se datorează faptului că independența unui expert poate fi compromisă numai dacă are interese care ar putea fi afectate de sfaturile pe care le oferă.

33. În ceea ce privește presupusa clasificare incorectă a anumitor interese de către experții SAPEA, atât Comisia, cât și președintele în cadrul reuniunilor consilierilor științifici evaluează

întreaga declarație a experților atunci când evaluează riscurile de conflicte de interese. Ca atare, este greu de văzut cum posibilele erori formale în modul în care experții și-au clasificat interesele vor schimba rezultatul acestor evaluări.

34. Cu toate acestea, Ombudsmanul are unele preocupări cu privire la interesele financiare declarate.

35. Experții SAPEA nu trebuie să declare interese financiare sub pragul de 10 000 EUR. Poate fi adevărat că independența unui expert SAPEA nu va fi compromisă dacă are doar interese financiare *foarte limitate*, care vor fi afectate de avizele științifice pe care le oferă. Cu toate acestea, 10 000 EUR reprezintă o sumă semnificativă de bani. În plus, nu este întotdeauna simplu sau chiar posibil să se atribuie o valoare monetară precisă intereselor financiare, în special drepturilor de proprietate intelectuală și în special în domeniile în care știința este în curs de dezvoltare. În opinia Ombudsmanului, ar fi mai prudent ca **toate interesele financiare legate de domeniul de expertiză pe care expertul trebuie să le consilieze să** fie incluse în declarații. Astfel, SAPEA și Comisia ar trebui să considere, de la caz la caz, ținând seama de natura avizelor științifice solicitate și de amploarea intereselor financiare, dacă interesele declarate compromit sau nu independența expertului în cauză. Ombudsmanul va face o sugestie Comisiei cu privire la această chestiune.

36. Ombudsmanul constată, de asemenea, că nu sunt publicate toate declarațiile de interese relevante ale experților SAPEA. Declarațiile de interese ale experților care contribuie la rapoartele de examinare a probelor nu sunt publicate, cu *excepția cazului* în care experții sunt, de asemenea, invitați să participe la reuniuni cu consilierii științifici. [17] SAPEA și Comisia ar trebui, de asemenea, să se asigure că experții care contribuie la rapoartele de examinare a probelor nu au conflicte de interese. În acest scop, ar trebui publicate declarațiile de interese ale experților contribuitori. Prin urmare, Ombudsmanul va face o a doua sugestie Comisiei.

Concluzie

Pe baza anchetei, Ombudsmanul încheie acest caz cu următoarea concluzie:

Ombudsmanul nu a constatat administrare defectuoasă în acest caz.

Reclamantul și Comisia vor fi informate cu privire la această decizie .

Sugestii de îmbunătățire

1. Experții SAPEA ar trebui să fie rugați să declare toate interesele financiare relevante. SAPEA și Comisia ar trebui să evalueze dacă aceste interese ar putea compromite independența experților.

2. Din motive de transparență, Comisia ar trebui să obțină și să publice declarațiile de

interese ale experților care au lucrat la „rapoartele de examinare a probelor”.

Emily O'Reilly

Ombudsmanul European

Strasbourg, 30/03/2020

[1] [Link] A se vedea: <https://ec.europa.eu/research/sam/index.cfm?pg=hlg> [Link].

[2] [Link] A se vedea <https://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetail&groupID=3378> [Link].

[3] [Link] Printre membrii consorțiului SAPEA se numără „Deutsche Akademie der Technikwissenschaften”, „Academia Europaea”, „All European Academies”, „Deutsche Akademie der Naturforscher Leopoldina EV”, „Conseil Européen des Applications de la Science et de l'Ingénierie” și Federația Academiiilor Europene de Medicină, a se vedea: <https://ec.europa.eu/research/sam/index.cfm?pg=about> [Link].

[4] [Link] Comisia a afirmat că experții SAPEA sunt invitați la comisii de sondare numai în circumstanțe excepționale, în special în cazul în care expertiza într-un anumit domeniu științific este limitată. La momentul răspunsului Comisiei, acest lucru s-a întâmplat o singură dată, și anume în ceea ce privește riscurile de mediu și sănătate ale poluării cu microplastice, a se vedea <https://www.sapea.info/wp-content/uploads/report.pdf> [Link].

[5] [Link] A se vedea: <https://www.pan-europe.info/about-us/what-we-do> [Link].

[6] [Link] Produsele de protecție a plantelor sunt denumite în mod obișnuit pesticide. Avizul a fost emis la 4 iunie 2018 și poate fi consultat aici:

<https://ec.europa.eu/research/sam/index.cfm?pg=pesticides> [Link].

[7] [Link] <https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/126269> [Link]

[8] [Link] <https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/126270> [Link]

[9] [Link] <https://www.ombudsman.europa.eu/correspondence/126271> [Link]

[10] [Link] Comisia a afirmat că, chiar dacă participarea experților SAPEA se desfășoară ad-hoc, solicitarea ca aceștia să semneze o declarație de interese este justificată și adecvată, având în vedere faptul că experții SAPEA asistă la pregătirea avizelor consilierilor științifici. Acest lucru depășește activitățile experților invitați în temeiul normelor orizontale ale Comisiei pentru grupurile de experți. A se vedea articolul 15:

https://ec.europa.eu/transparency/regexpert/PDF/C_2016_3301_F1_COMMISSION_DECISION_EN.pdf [Link].

[11] [Link] În conformitate cu articolul 12 alineatul (2) din regulamentul de procedură al consilierilor științifici, a se vedea:

https://ec.europa.eu/research/sam/pdf/sam-hlg_rules_of_procedure.pdf#view=fit&pagemode=none [Link].

[12] [Link] În temeiul acordului de grant nr. 737432. A se vedea:

<https://cordis.europa.eu/project/id/737432> [Link].

[13] [Link] În conformitate cu articolul 35 din acordul de grant, care prevede că SAPEA trebuie să își alinieze normele la normele aplicabile grupurilor de experți ale Comisiei.

[14] [Link] Declarațiile de interese ale membrilor grupului de lucru SAPEA care nu sunt invitați să participe la reuniuni cu consilierii științifici nu sunt făcute publice pe site-ul web al Comisiei.

[15] [Link] Experții menționați în plângere au participat la un grup de coordonare cu consilierii științifici și au contribuit la raportul corespunzător de analiză a probelor întocmit de un grup de lucru SAPEA.

[16] [Link] În conformitate cu articolele 43 și 50 din acordul de grant.

[17] [Link] Cu toate acestea, site-ul SAPEA oferă un „profil personal” pentru fiecare expert SAPEA care a lucrat la un raport de evaluare a probelor la rubrica „Membrii grupului de lucru”, a se vedea: <https://www.sapea.info/topics/ppp/> [Link].